

Henryk Lasko

W Przemyskiej Bibliotece Publicznej coraz częściej korzystamy z nowoczesnych narzędzi a zwłaszcza z AI 😊 Spróbuję odpowiedzieć na pytanie, jak **pracownik biblioteki publicznej** może wykorzystać sztuczną inteligencję w swojej codziennej pracy:

Obsługa czytelników i ułatwienia

- **Asystent w wyszukiwaniu książek** – AI może pomagać w szybkim wyszukiwaniu tytułów po słowach kluczowych, tematyce czy nawet nastroju (np. „chcę coś lekkiego na wakacje”).
 - **Rekomendacje lektur** – na podstawie historii wypożyczeń albo zainteresowań czytelników AI może podpowiadać kolejne książki.
 - **Tłumaczenia** – jeśli przychodzą obcojęzyczni użytkownicy, AI może wspierać w komunikacji lub w znajdowaniu książek w ich języku.
-

Organizacja pracy

- **Automatyczne tworzenie opisów książek** (np. streszczeń do katalogu).
 - **Generowanie plakatów i materiałów promocyjnych** do wydarzeń w bibliotece.
 - **Planowanie grafiku i wydarzeń** – AI może pomagać w układaniu harmonogramów, przypominaniu o zadaniach.
-

Animacja kultury i edukacja

- **Prowadzenie warsztatów** – biblioteka może organizować spotkania z AI jako tematem (np. „Jak korzystać z ChatGPT w nauce języków”).
 - **Tworzenie quizów i gier literackich** na zajęcia z dziećmi i młodzieżą.
 - **Generowanie pomysłów na wydarzenia** – np. AI może podsuwać ciekawe tematy do spotkań autorskich, klubów dyskusyjnych, konkursów.
-

Dostępność i inkluzywność

- **Tworzenie wersji tekstów w prostym języku** (dla osób z trudnościami w czytaniu).
- **Generowanie audiobooków z tekstu** (AI może czytać na głos).
- **Pomoc osobom starszym** w obsłudze technologii (AI może pełnić rolę prostego przewodnika po świecie internetu).

Współpraca z lokalną społecznością

- **Monitorowanie trendów czytelniczych** – AI może analizować, jakie tematy są aktualnie popularne w mediach i podpowiadać, jakie książki warto eksponować.
- **Tworzenie newsletterów i wpisów na social media** – oszczędza to czas bibliotekarza.

Ważne: AI nie zastąpi bibliotekarza (bo kontakt, empatia i wiedza o lokalnej społeczności są niezastąpione), ale może stać się **narzędziem wspierającym i odciążającym** w zadaniach powtarzalnych czy czasochłonnych.

Oto lista **praktycznych narzędzi AI**, które mogą przydać się w pracy biblioteki publicznej (większość z nich jest darmowa lub ma darmowe wersje):

Wyszukiwanie, streszczenia i rekomendacje

- **ChatGPT (OpenAI)** – do odpowiadania na pytania czytelników, pisania streszczeń książek, rekomendacji lektur, tworzenia treści na plakaty czy posty.
- **Perplexity.ai** – wyszukiwarka oparta na AI, podaje odpowiedzi z podaniem źródeł (przydatne np. dla uczniów czy studentów).
- **Summarizer.ai / Scholarcy** – automatyczne streszczenia artykułów i dłuższych tekstów.

Grafika i materiały promocyjne

- **Canva** (z funkcjami AI, np. Magic Write, generowanie grafik) – do tworzenia plakatów wydarzeń, zakładki, postów na social media.
 - **Microsoft Designer** – darmowe narzędzie AI do plakatów, ulotek i grafik.
 - **DALL·E** (zintegrowany z ChatGPT) – generowanie ilustracji np. do wydarzeń dla dzieci.
-

Edukacja i zajęcia dla czytelników

- **Kahoot!** – można z pomocą AI szybko tworzyć quizy literackie i edukacyjne.
 - **Book Creator** – aplikacja, w której dzieci mogą tworzyć własne książeczki z pomocą AI (idealne na warsztaty w bibliotece).
 - **Mubert** – AI do generowania muzyki, np. w tle podczas spotkań czy wystaw.
-

Dostępność i wsparcie

- **Speechify** – AI czyta teksty na głos (dla osób słabowidzących).
 - **DeepL** – świetne tłumaczenia tekstów, np. fragmentów książek, opisów dla obcojęzycznych czytelników.
 - **CapCut** – proste narzędzie do montażu wideo z funkcjami AI (może pomóc przy tworzeniu krótkich filmików promujących bibliotekę).
-

Organizacja i komunikacja

- **Notion AI** – do planowania wydarzeń, robienia notatek i automatycznych podsumowań spotkań.
 - **Trello + AI pluginy** – zarządzanie projektami i zadaniami w bibliotece.
 - **Otter.ai** – automatyczne spisywanie nagrań i spotkań (np. dla dokumentacji).
-

Przykład zastosowania w praktyce:

- Bibliotekarz przygotowuje **spotkanie autorskie** → Canva do plakatu, ChatGPT do napisania zaproszenia, DeepL do przetłumaczenia na angielski, a Kahoot! do stworzenia quizu o twórczości autora.
-

Jak wykorzystać AI do promocji wydarzenia w bibliotece – krok po kroku

1 Tworzenie treści promocyjnej

- Otwórz **ChatGPT** i poproś:

„Napisz krótkie zaproszenie na spotkanie autorskie z [imię i nazwisko autora] w bibliotece publicznej. Styl: przyjazny, zachęcający, maks. 5 zdań.”

- AI wygeneruje gotowy tekst, który możesz użyć w ogłoszeniu, na stronie www czy w social media.
-

2 Grafika i plakaty

- Wejdź na **Canva** (darmowa wersja wystarczy).
 - Wyszukaj szablon „plakat biblioteka” albo „event poster”.
 - Użyj opcji **Magic Design (AI)** – wpisz np. „*spotkanie autorskie w bibliotece, klimatyczna ilustracja książek, ciepłe kolory*”.
 - Dodaj wygenerowany wcześniej tekst z ChatGPT i logo biblioteki.
-

3 Posty w mediach społecznościowych

- Poproś ChatGPT:

„Napisz 3 krótkie posty na Facebooka/Instagrama promujące spotkanie autorskie. Każdy w innym stylu: oficjalny, humorystyczny, emocjonalny.”

- Otrzymasz gotowe treści, które można zaplanować w publikacji.
 - Canva ma też opcję tworzenia grafik pod format **Instagram/Facebook post**.
-

4 Wersje językowe i dostępność

- Skopiuj treść zaproszenia i wklej do **DeepL** → uzyskasz wersję np. angielską czy ukraińską (przydatne dla obcojęzycznych mieszkańców).
- Jeśli chcesz, aby wydarzenie było dostępne dla osób słabowidzących → wklej treść zaproszenia do **Speechify**, aby stworzyć audio-wersję.

5 Dodatkowe atrakcje (AI w wydarzeniu)

- Możesz przygotować **quiz literacki** w **Kahoot!** → AI pomoże Ci wygenerować pytania:

„Przygotuj 10 pytań do quizu o twórczości [autor]. Format: pytanie + 4 odpowiedzi (1 poprawna).”

- Podczas wydarzenia uczestnicy mogą grać na swoich telefonach.
-

Efekt: w ciągu 1–2 godzin masz:

- plakat + grafikę na social media,
 - treść zaproszeń i postów,
 - wersje w innych językach,
 - dodatkową atrakcję dla uczestników.
-

Oto opracowany przeze mnie mini-poradnik

Mini-poradnik: Jak wykorzystać AI do promocji wydarzenia w bibliotece

1. Dlaczego warto korzystać z AI?

Sztuczna inteligencja (AI) to narzędzie, które może wspierać pracę bibliotekarza:

- oszczędza czas,
- ułatwia tworzenie atrakcyjnych materiałów promocyjnych,
- pomaga dotrzeć do większej liczby odbiorców,
- sprawia, że biblioteka staje się bardziej nowoczesna i otwarta na innowacje.

Najważniejsze narzędzia:

- **ChatGPT** – pisanie zaproszeń, opisów, postów, pomysłów.

- **Canva** – tworzenie plakatów, grafik i materiałów promocyjnych.
 - **DeepL** – tłumaczenia tekstów na różne języki.
 - **Kahoot!** – quizy literackie i edukacyjne.
 - **Speechify** – zamiana tekstu na mowę (wersje audio).
-

2. Tworzenie treści z pomocą AI

AI może szybko przygotować teksty do promocji wydarzeń: zaproszenia, opisy, posty do mediów społecznościowych.

Wystarczy wpisać odpowiednią komendę (tzw. prompt).

Przykłady:

- „Napisz zaproszenie na spotkanie autorskie w stylu oficjalnym (3 zdania).”
 - „Stwórz 5 haseł promujących warsztaty dla dzieci w bibliotece.”
 - „Napisz 3 posty na Facebooka o spotkaniu z autorem, w różnych stylach: oficjalny, humorystyczny, emocjonalny.”
-

3. Grafika i plakaty w Canva

Canva to proste narzędzie online z funkcjami AI.

Krok po kroku:

1. Wejdź na stronę Canva i wybierz szablon (np. plakat wydarzenia).
 2. Skorzystaj z opcji *Magic Design* – wpisz opis grafiki, np. „spotkanie autorskie w bibliotece, ilustracja książek, ciepłe kolory”.
 3. Dodaj wcześniej wygenerowany tekst zaproszenia i logo biblioteki.
 4. Pamiętaj o czytelnych czcionkach i spójnych kolorach (najlepiej zgodnych z identyfikacją wizualną biblioteki).
-

4. Media społecznościowe i dostępność

AI ułatwia tworzenie treści do social mediów i ich dostosowanie dla różnych grup odbiorców.

Wskazówki:

- Twórz kilka wersji postów – oficjalne, humorystyczne, emocjonalne.
 - Wykorzystaj **DeepL** do tłumaczenia zaproszeń na inne języki (np. angielski, ukraiński).
 - Przygotuj **wersję audio** zaproszenia w aplikacji **Speechify** – ułatwi to dostęp osobom słabowidzącym.
-

5. Dodatki i inspiracje

AI może wzbogacić wydarzenie o dodatkowe atrakcje i ułatwienia:

- **Quiz literacki w Kahoot!** – AI może przygotować pytania, np. „Napisz 10 pytań o twórczości [autor] wraz z 4 odpowiedziami, z których jedna jest poprawna.”
 - **Newsletter** – AI może stworzyć treść do regularnych wiadomości e-mail dla czytelników.
 - **Rekomendacje książek** – AI może podsuwać pomysły na listy lektur tematycznych (np. na wakacje, na długie wieczory).
-

Checklista przed wydarzeniem:

- Tekst zaproszenia ✓
 - Plakat / grafika ✓
 - Posty w social media ✓
 - Wersja w innym języku ✓
 - Quiz lub dodatkowa atrakcja ✓
-